

CONCLUSIONS

ALEXANDRA CAPDEVILA MUNTADAS

El dissabte 15 d'octubre de 2022 ens vam aplegar a Cabrera de Mar per celebrar la XV Trobada d'Entitats de Recerca Local i Comarcal del Maresme per reflexionar sobre la *Historiografia del Maresme: la història de la recerca històrica, arqueològica i antropològica de la comarca*. Enguany, l'entitat amfitriona va ser la Fundació Burriac a qui hem d'agrair juntament amb l'Arxiu Comarcal del Maresme l'organització d'aquestencontre.

Tot i que inicialment es volia que la Trobada se centrés en l'Arqueologia, des de l'Arxiu Comarcal del Maresme es va plantejar la possibilitat d'ampliar la mirada d'anàlisi per tal que la resta d'estudiosos de la comarca hi poguessin participar. Cal dir que aquesta reorientació ha estat tot un encert, tal com ho demostra les 16 comunicacions presentades i la concurrència de públic.

La jornada es va iniciar amb una ponència inaugural a càrrec del Dr. Francesc Gracia Alonso, catedràtic de Prehistòria de la Universitat de Barcelona, titulada *Historiografia de la recerca arqueològica al Maresme*. Aquesta exposició va servir per emmarcar el tema.

A continuació, els comunicants van anar explicant els seus estudis. Les 16 comunicacions presentades es poden agrupar en dos grans blocs: l'Arqueologia, amb una dotzena de treballs i la Història, amb quatre. Pel que fa a l'Arqueologia, les presentacions es van centrar en el tractament historiogràfic dels jaciments arqueològics des de la perspectiva d'una localitat (Arenys de Mar o Premià de Mar) o d'un jaciment determinat (Can Santromà de Tiana o Can Rodón de l'hort a Cabrera de Mar); en l'activitat i l'aportació desplegada per arqueòlegs de renom, com ara el Dr. Marià Serra, el pare Rius, Josep Maria Pellicer i Josep Maria Pons Guri; el paper de l'Associació Artística Arqueològica Mataronesa en la configuració del sentiment identitari i, finalment, la importància exercida pels *Quaderns de prehistòria i arqueologia del Maresme*, com a escola d'aprenentatge i llavor de la revista *Laietània*.

En relació amb la Història, les comunicacions es van focalitzar en l'estudi de l'aportació i l'obra historiogràfica d'estudiosos rellevants de Mataró i Vilassar de Mar dels segles XIX, XX i XXI. Així, cal esmentar les investigacions sobre l'escolapi Josep Rius i Lluís Ferrer Clariana, en el cas de Mataró i de Lluís Guardiola, Vicenç Casanovas i Damià de Bas, en el cas de Vilassar de Mar. Igualment, ha estat objecte d'anàlisi la producció historiogràfica modernista al Maresme a partir de la segona meitat del segle XX en base a les obres guardonades amb el Premi Il·luro i les comunicacions presentades a les *Sessions d'Estudis Mataronins* i a les *Trobades d'Entitats de Recerca Local i Comarcal*.

Malgrat la presència de comunicacions centrades en la historiografia arqueològica i històrica, cal dir que en les exposicions han sovintejat les mateixes idees i molts dels personatges assenyalats en l'àmbit de l'Arqueologia eren també mencionats en la seva faceta com a historiadors. Aquests erudits i estudiosos locals han esdevingut veritables patums que es van distingir per la seva acció per la salvaguarda del patrimoni arqueològic i documental i per la seva extraordinària formació polièdrica. No endebades se'ls ha qualificat de veritables «homes del Renaixement». Tanmateix, malgrat el seu extraordinari llegat, han sovintejat les al·lusions a la necessitat d'emprendre projectes i obres per reivindicar la seva aportació.

Les referències a la destrucció del patrimoni arqueològic a causa de les guerres, de la construcció de carreteres o del desenvolupament urbanístic han estat reiterades, la importància de restaurar i salvaguardar aquest patrimoni de cara a la difusió, així com la seva contribució en l'arrelament d'una conscienciació patrimonial i identitària de caràcter local i nacional.

Després de l'exposició de les comunicacions, Joan Pluma va presentar el Pla Director del patrimoni arqueològic de Cabrera de Mar. A la tarda, Albert Martin, arqueòleg municipal de Cabrera de Mar, va fer una interessant i amena visita a les termes romanes de ca l'Arnau. Amb aquest acte va concloure la XV Trobada d'Entitats de Recerca Local i Comarcal del Maresme acomplint amb escreix els seus objectius d'afavorir la trobada d'investigadors de la comarca i promoure la recerca i l'intercanvi de coneixement. Una vegada finalitzat aquest encontre, comencem el compte enrere cap a la nova cita que tindrà lloc a la tardor del 2023 a Tiana en aquesta ocasió per reflexionar sobre el transport i els mitjans de comunicació. Així doncs, la XVI Trobada d'Entitats de Recerca Local i Comarcal comença els seus primers passos.